

MU-131

IRC čítač, RS485

Upozornění:

Užiivatelská příručka a její součásti jsou autorským dílem chráněným ustanovením zákona č. 35/1965 Sb. o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (Autorský zákon) ve znění zákona č. 89/1990 Sb., zákona č. 468/1991 Sb., zákona č. 318/1993 Sb., zákona č. 237/1995 Sb. a zákona č. 86/1996 Sb.

Všechna jména a názvy použité v textu mohou být chráněnými známkami nebo obchodními názvy výrobků příslušných firem.

© 1994-1998 TEDIA spol. s r. o.

Záruční a pozáruční servis:

TEDIA spol. s r. o., P.O.BOX 40, 312 90 Plzeň 12

telefon: 019 7478168
fax: 019 7478169
hotline: 0603 442786
e-mail: tedia@tedia.cz
internet: <http://www.tedia.cz>

Obsah

1.	Úvodní popis	
1.1.	Charakteristika	I - 1
2.	Technické parametry	
2.1.	Vstupní obvody	I - 2
2.2.	Čítač a detekční logika	I - 2
2.3.	Komunikační linka	I - 2
2.4.	Ostatní údaje	I - 2
3.	Instalace modulu	
3.1.	Úvod	I - 3
3.2.	Připojení napájecího zdroje	I - 3
3.3.	Připojení komunikační linky	I - 3
3.4.	Vstupy detekční logiky čítače	I - 3
4.	Popis vnitřní struktury modulu	
4.1.	Popis čítače	I - 4
4.2.	Popis komunikačních obvodů	I - 4
4.3.	Konfigurační paměť EEPROM	I - 4
4.4.	Obvod RTC	I - 4
5.	Základní popis firmware	
5.1.	Úvod	I - 5
5.2.	Popis činnosti	I - 5
5.3.	Úvodní inicializace	I - 5
5.4.	Provozní konfigurace	I - 5
6.	Popis periférií	
6.1.	Úvod	I - 6
6.2.	Seznam periférií	I - 6
6.3.	ED80 - čítač CNT0	I - 6
6.4.	ID0 - stavový registr modulu	I - 7
6.5.	ID1 - čas RTC	I - 7
6.6.	ID2 - datum RTC	I - 7
6.7.	ID3 - čas vypnutí	I - 8
6.8.	ID4 - datum vypnutí	I - 8
6.9.	ID5 - čas zapnutí	I - 8
6.10.	ID6 - datum zapnutí	I - 8
6.11.	IA0 - konfigurační paměť EEPROM	I - 8
6.12.	SP0÷2 - speciální registry	I - 9
7.	Konfigurace modulu	
7.1.	Úvod	I - 10
Přílohy:		
	Příloha II - tabulky	II
	Příloha III - obrázky	III

1. Úvod

1.1. Charakteristika

MU-131 je externí modul čítače doplněný detekční logikou kvadrurního signálu určený pro zpracování signálů z inkrementálních čidel a snímačů.

Veškerou obsluhu čítače zajišťuje procesor typu AT89C52 ovládaný z PC po komunikační lince pomocí implemetované sady makroinstrukcí.

Vnitřní architekturou je deska kompatibilní se stavebnicí **MICROUNIT** a standardně je implementován komunikační protokol **AIBUS-2**. Specifikace tohoto protokolu je uvedena ve zvláštní příručce a další text předpokládá její znalost.

Externí modul MU-131 obsahuje:

- detekční logiku kvadrurního signálu
- 32-bitový obousměrný čítač s nulovacím vstupem
- obvody zálohování dat čítače při výpadku napájecího napětí
- obvody komunikační linky RS485

2. Technické parametry

2.1. Vstupní obvody

počet vstupů:	3	(F0, F1, CLR)
pracovní napětí:	HC/TTL	(viz pozn.)
odolnost proti přepětí:	±32 V	

 Vstupní obvody umožňují rovněž připojení signálů typu "bezpotenciálový kontakt".

2.2. Čítač a detekční logika

rozlišení čítače:	32 bitů	
vstupní frekvence:	80 kHz max.	(viz pozn.)
délka "kroku" signálu:	3 μs min.	

 Uvedená frekvence je vztažena k periodě vstupního kvadraturního signálu a představuje limitní frekvenci 320.000 kroků/s. Frekvence je definována pro vstupní signál s úrovněmi 0V/5V.

2.3. Komunikační linka

typ rozhraní:	RS485
typ zapojení:	dvouvodičové
komunikační rychlost:	600 Bd - 115,2 kBd
typ přenosu:	podle specifikace AIBUS-2 (8 bitů, 1 stop bit, sudá/lichá parita)

2.4. Ostatní údaje

napájecí napětí:	8V ÷ 28V
ochrana proti přepólování:	100V max.
ochrana proti přepětí:	35V max. (t=10s max.)
odběr proudu:	40 mA typ. (60 mA max.)
rozměry DIN pouzdra:	90x60x50 mm (V x H x Š)

3. Instalace modulu

3.1. Úvod

Při výrobě bylo dbáno na dosažení vysoké kvality a spolehlivosti, rovněž byla věnována pozornost důkladné kontrole před expedicí. Aby nedošlo ke snížení jakosti či poškození při instalaci, doporučujeme Vám pečlivě prostudovat tuto příručku a postupovat podle uvedeného návodu.

Vlastní instalace představuje umístění a připevnění modulu, jeho propojení s napájecím zdrojem, připojení komunikační linky a zapojení impulsních vstupů. Rozmístění kontaktních míst na desce je zakresleno na obrázku Obr.1.

3.2. Připojení napájecího zdroje

Napájení jednotky je řešeno z jediného zdroje; všechna pomocná napětí jsou generována interně.

Při zapojování zdroje je nutné dbát na správnou polaritu a toleranci napětí; v případě nedodržení povolených mezí může dojít k trvalému poškození obvodů modulu; podrobně viz obrázek Obr.1. a tabulka Tab.1.

Rovněž připojení napájecího napětí na jinou ze svorek modulu (např. na svorky linky RS485) může způsobit jeho trvalé poškození.

3.3. Připojení komunikační linky

Komunikační linka je vyvedena na dvojitou šroubovací svorku; při jejím zapojování je nutné dbát na správnou polaritu signálů jinak s modulem nebude navázána komunikace; podrobně viz obrázek Obr.1. a tabulka Tab.2.

3.4. Vstupy detekční logiky čítače

Všechny vstupy jsou zapojeny na šroubovací svorky; jejich zapojení je přehledně vyznačeno v tabulce Tab.3. a na obrázku Obr.1.

Jediným konfiguračním prvkem detekční logiky kvadrurního signálu je pole propojek JP1; podrobně viz obrázek Obr.1. a tabulka Tab.4.

4. Popis vnitřní struktury modulu

4.1. Popis čítače

Modul MU-131 obsahuje jeden čítač doplněný detekční logikou kvadrurního signálu s pracovními úrovněmi TTL; vzhledem k obvodové realizaci je však lze využít i pro bezpotenciálový spínač (např. mechanický kontakt nebo výstup typu "otevřený kolektor") nebo signály s napětím až do $\pm 32V$.

Funkce detekční logiky kvadrurního signálu je zakreslena na obrázku Obr.2.

Stav čítače je při výpadku napájecího napětí zálohován v interní CMOS RAM a po opětovném zapnutí automaticky obnoven (dále viz. odstavec 4.4.).

4.2. Popis komunikačních obvodů

Obvody linky RS485 umožňují přenos dat do vzdálenosti 1200m a připojení až 32 zařízení (včetně PC) na linku, k dalšímu rozšíření sítě (větší počet modulů nebo pro rozsáhlé aplikace) lze využít opakovače.

Periferní obvody linky jsou napájeny přímo ze základního zdroje.

4.3. Konfigurační paměť EEPROM

Modul obsahuje paměť EEPROM pro uložení všech konfiguračních dat modulu (adresa a komunikační rychlost, parametry RTC, ...).

Z důvodu dosažení nejvyšší provozní spolehlivosti jsou obvody doplněny konfiguračním spínačem (SW1 - segment "1") pro zablokování obsahu proti možnému přepisu. Je-li tento spínač rozepnutý, lze paměť EEPROM volně programovat a rovněž používat modul v běžném provozu. V případě sepnutého spínače je technicky znemožněn zápis a modul lze používat s aktuálním nastavením; změnu konfigurace však nelze provést (ani poruchou modulu či vnějším rušením).

4.4. Obvod RTC

Moduly jsou osazeny obvody reálného času - RTC.

Součástí tohoto obvodu je i zálohovaná paměť RAM 256B; tyto paměť je využita pro uchovávání dat čítače po dobu výpadku napájení.

Z důvodu dosažení vyšší životnosti modulu jsou obvody zálohování dat doplněny inicializačním spínačem (SW1 - segment "4"). V provozním stavu, tzn. v případě sepnutého spínače, je záložní baterie v obvodu zapojena a RTC/RAM uchovávají potřebná data po dobu výpadku napájecího napětí. Opačný stav je určen pro transport nebo skladování modulu.

5. Základní popis firmware

5.1. Úvod

Standardně instalovaný firmware pracuje podle specifikace protokolu **AIBUS-2**, jehož popis je uveden ve zvláštní příručce. V této kapitole proto nebudou popisovány obecné vlastnosti, ale pouze obsluha jednotlivých periférií jednotky. Další text se vztahuje k firmware verze 1.00.

5.2. Popis činnosti

Po připojení napájení deska provede interní inicializaci, při níž nastaví své základní pracovní parametry, tzn. přenosovou komunikační rychlost a adresu v závislosti na stavu inicializačního spínače, a zpracuje konfigurační data čítače a RTC.

Po ukončení této inicializační fáze deska přechází do vlastního pracovního režimu, v kterém provádí obsluhu požadavků komunikační linky.

Ovládání modulu probíhá pomocí souboru makroinstrukcí, nazývaných funkcemi. Tyto funkce zajišťují obsluhu čítače, EEPROM, RTC, přenos dat oběma směry atd.

5.3. Úvodní inicializace

Pro úvodní inicializaci slouží DIL spínač SW1; v případě sepnutého segmentu "2" modul pracuje s pevnou adresou "0" a přenosovou rychlostí 9600Bd. V tomto režimu jsou dostupné všechny funkce modulu, předvolené hodnoty komunikačních parametrů (v EEPROM) jsou však ignorovány.

K nastavení modulu lze využít dodávaný software nebo použít vlastního programového vybavení pro přepis obsahu EEPROM; význam jednotlivých konstant EEPROM je popsán ve zvláštní kapitole.

Důležité upozornění:

Stav inicializačního spínače SW1-2 je detekován pouze při zapnutí modulu.

Změny v EEPROM paměti jsou modulem akceptovány až po novém zapnutí modulu.

Moduly jsou nastaveny od výrobce na adresu 1 a komunikační rychlost 9600Bd.

5.4. Provozní konfigurace

Po nastavení adresy a komunikační rychlosti lze konfigurovat jednotlivé periferie modulu; k tomuto kroku lze využít program standardně dodávaný s modulem.

6. Popis periferií

6.1. Úvod

Popis v následujících odstavcích vychází ze specifikace periferií podle referenční příručky k protokolu AIBUS-2.

6.2. Seznam periferií

Externí periferie s přímým přístupem:

ED80   čítač CNT0

Interní periferie s přímý přístupem:

ID0   stavový registr

ID1   RTC (= obvod reálného času) - čas

ID2   RTC (= obvod reálného času) - datum

ID3   čas vypnutí napájecího napětí

ID4   datum vypnutí napájecího napětí

ID5   čas zapnutí napájecího napětí

ID6   datum zapnutí napájecího napětí

Interní adresovatelné periferie:

IA0   konfigurační EEPROM

Interní periferie - speciální registry:

SP0, SP1   typ modulu

SP2   verze firmware

6.3. ED80 - čítač CNT0

Externí periferie s přímým přístupem ED80 obsahuje data 32-bitového čítače kvadraturního signálu IRC čidle. Formát dat je uveden v tabulce.

stav čítače CNT0 (32-bitový formát)			
D31...D24	D23...D16	D15...D8	D7...D0

Jak vyplývá z tabulky, data jsou ve přenášená standardním 32-bitovém celočíselném formátu předdefinovaném specifikací protokolu AIBus-2.

Stav čítače je po dobu výpadku napájecího napětí uchován v baterií zálohované RAM, po opětovném zapnutí napájecího napětí jsou automaticky obnovena.

Čítač zpracovává vnější impulsy detektorem kvadraturního signálu, podrobně viz. obrázek Obr.2.

Periferie má význam pro operaci čtení i zápis (čten a programován stav čítače).

6.4. ID0 - stavový registr modulu

Interní periferie s přímým přístupem ID0 obsahuje data stavového registru modulu. Formát dat je uveden v tabulce.

00 _H	00 _H	00 _H	Status Registr
D31...D24	D23...D16	D15...D8	D7...D0

Registr má platná data pouze v oblasti globálních příznaků, které jsou obsaženy každou jednotkou (viz popis protokolu); žádný z lokálních příznaků není využit. Periferie má význam pro operaci čtení (čten stav příznaků) i zápis (nulován nebo nastavován stav příznaků).

Status registr je zahrnut jako samostatný znak každé zprávy; podrobně viz specifikace komunikačního protokolu.

6.5. ID1 - čas RTC

Interní periferie s přímým přístupem ID1 obsahuje čas obvodu RTC. Formát dat je uveden v tabulce.

SET	HOD	MIN	SEC
D31...D24	D23...D16	D15...D8	D7...D0

Přenášená data mají tento význam:

SEC	čas - sekundy (0÷59)
MIN	čas - minuty (0÷59)
HOD	čas - hodiny (0÷23)
SET	čas - setiny sekundy (0÷99)

Periferie má význam pro operaci čtení (čten stav RTC) i operaci zápis (programován stav RTC); parametry mají význam pouze v uvedeném intervalu.

6.6. ID2 - datum RTC

Interní periferie s přímým přístupem ID2 obsahuje datum obvodu RTC. Formát dat je uveden v tabulce.

DENT	ROK	MĚSÍC	DEN
D31...D24	D23...D16	D15...D8	D7...D0

Přenášená data mají tento význam:

DEN	datum - den v měsíci (0÷31)
MĚSÍC	datum - měsíc (1÷12)

ROK	datum - rok (0÷99)
DENT	datum - den v týdnu (0÷6)
	0 = neděle
	1 = pondělí
	.....
	6 = sobota

Periferie má význam pro operaci čtení (čten stav RTC) i operaci zápis (programován stav RTC); parametry mají význam pouze v uvedeném intervalu.

6.7. ID3 - čas vypnutí

Interní periferie s přímým přístupem ID3 obsahuje čas vypnutí napájecího zdroje.

Periferie má význam pro operaci čtení (čten obsah registru periferie); formát dat je totožný s periferií ID1.

6.8. ID4 - datum vypnutí

Interní periferie s přímým přístupem ID4 obsahuje datum vypnutí napájecího zdroje.

Periferie má význam pro operaci čtení (čten obsah registru periferie); formát dat je totožný s periferií ID2.

6.9. ID5 - čas zapnutí

Interní periferie s přímým přístupem ID5 obsahuje čas zapnutí napájecího zdroje.

Periferie má význam pro operaci čtení (čten obsah registru periferie); formát dat je totožný s periferií ID1.

6.10. ID6 - datum zapnutí

Interní periferie s přímým přístupem ID6 obsahuje datum zapnutí napájecího zdroje.

Periferie má význam pro operaci čtení (čten obsah registru periferie); formát dat je totožný s periferií ID2.

6.11. IA0 - konfigurační paměť EEPROM

Interní adresovatelná periferie IA0 představuje konfigurační paměť modulu. Platný rozsah adresového prostoru je 0~95; požadavek o operaci mimo tento rozsah není akceptován a funkce vrací neplatná data. Tento stav je signalizován nastavením odpovídajícího příznaku ve Status registru. Paměť obsahuje 8-bitová data.

Oproti standardnímu formátu jsou z důvodu vyšší spolehlivosti data i adresa přenášeny v kódovaném tvaru; nižší a vyšší byte adresy nebo dat je vždy zdvojen.

Situace při operaci "zápis dat" je znázorněna v tabulce; při čtení je stav analogický.

EED7...EED0	EED7...EED0	EEA7...EEA0	EEA7...EEA0
D31...D24	D23...D16	D15...D8	D7...D0

6.12. SP0÷2 - speciální registry

Modul obsahuje tři speciální registry, které obsahují:

SP0   první čtyři znaky typového označení modulu

SP1   druhé čtyři znaky typového označení modulu

SP2   čtyři znaky označení verze modulu

Přenášená data mají tvar ASCII řetězce o délce 4 znaky.

Příklad: SP0 + SP1 + SP2 ~ "MU-1" + "31 " + "1.00"

7. Konfigurace modulu

7.1. Úvod

Popis v následujících odstavcích vychází ze specifikace periférií podle referenční příručky k protokolu **AIBUS-2**. Veškerá konfigurace modulu se provádí modifikací dat v konfigurační paměti EEPROM.

Modul MU-131 obsahuje tyto konfigurovatelné obvody (viz tabulka Tab.5.):

- čítač (registry Ctrl_CNT)
- RTC (registry RTC_Rok)

Mimo těchto registrů obsahuje konfigurační paměť ještě další tři globální registry:

- stavový registr (StatusReg)
- registr komunikační adresy modulu (COM_ADR)
- registr komunikační rychlosti (COM_BD, viz tabulka Tab.6.)

Význam StatusReg a COM_ADR je uveden v referenční příručce protokolu **AIBUS-2**.

Celou konfiguraci modulu lze provést bez přesné znalosti interních registrů uživatelským programem dodávaným společně s modulem.

Zapojení svorky napájecího napětí		
PIN	funkce	popis
1	+V	napájecí napětí 12 nebo 24V - pozitivní signál
2	GND	napájecí napětí 12 nebo 24V - negativní signál

Tab.1. Zapojení signálů svorky napájecího napětí.

Zapojení svorky komunikační linky		
PIN	funkce	popis
1	Q+	linka RS485 - pozitivní signál
2	Q-	linka RS485 - negativní signál

Tab.2. Zapojení signálů svorky komunikační linky.

Zapojení svorky čítače		
PIN	funkce	popis
1	CLR	signál pro nulování čítače
2	F0	fáze kvadrurní signálu
3	F1	fáze kvadrurní signálu
4	GND	GND (propojeno s napájecí svorkou modulu)
5	+V	12 nebo 24V (propojeno s napájecí svorkou modulu)

Tab.3. Zapojení signálů svorky čítače.

Zapojení pinů konfigurační propojky	
propojené piny	popis
1-2, 3-4	signál CLR aktivní v úrovni "H"
2-3, 4-5	signál CLR aktivní v úrovni "L"

Tab.4. Zapojení pinů konfigurační propojky.

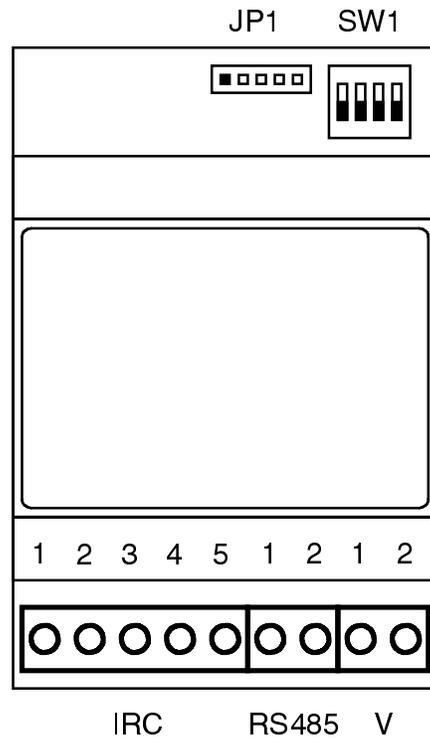
Nezapojený vstup je interním "pull-up" rezistorem udržován v logické úrovni "H".

Konfigurační paměť EEPROM		
ADR	název	popis
0	.....	nevyužito
.....	.....	.....
.....	.....	.....
59	.....	nevyužito
60	RTC_Rok	systemová proměnná RTC
61	StatusReg	stavový registr modulu
62	COM_BD	komunikační rychlost modulu
63	COM_ADR	komunikační adresa modulu
64	.....	nevyužito
.....	.....	.....
95	.....	nevyužito

Tab.5. Rozdělení konfigurační paměti EEPROM.

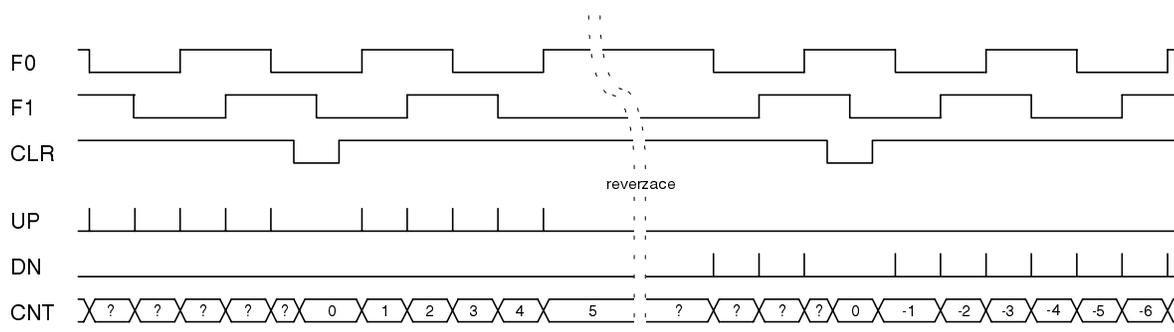
registr COM_BD	
obsah	komunikační rychlost
00 _H	600 Bd
01 _H	1200 Bd
02 _H	2400 Bd
03 _H	4800 Bd
04 _H	9600 Bd
05 _H	19200 Bd
06 _H	38400 Bd
07 _H	57600 Bd
08 _H	115200 Bd

Tab.6. Volba komunikační rychlosti.

Obr.1. Obrázek modulu MU-131.

IRC	šroubovací svorky signálů čítače
RS485	šroubovací svorka signálů komunikační linky
V	šroubovací svorka pro napájecí napětí
JP1	konfigurační propojky nulovacího vstupu čítače (CLR)
SW1	DIP spínač pro inicializaci desky, blokování EEPROM apod.
	segment 1 blokování zápisu do konfigurační EEPROM
	segment 2 inicializační propojka (adresa 0, rychlost 9600Bd)
	segment 3 rezerva
	segment 4 baterie zalohované RAM/RTC

Obr.2. Průběhy signálů detekční logiky kvadrurního signálu.

F0, F1	vstupní signály detektoru kvadrurního signálu
CLR	nulovací vstup čítače (aktivní v logické úrovni "L")
UP	výstup detektoru - impulsy pro inkrementaci čítače
DN	výstup detektoru - impulsy pro dekrementaci čítače
CNT	stav čítače (hodnota "-1" představuje " $2^{32}-1$ ")

Z obrázku je patrná souvislost mezi frekvencí vstupního signálu a mezní rychlostí čidla; protože je čítač inkrementován či dekrementován s každou fází kvadrurního signálu, je mezní rychlost čidla rovna čtyřnásobku maximální vstupní frekvence.

